

ÖZCAN DEMİREL

EĞİTİM
SÖZLÜĞÜ

DICTIONARY OF EDUCATION

Türkçe-İngilizce / İngilizce-Türkçe

5. baskı

Özcan DEMİREL

EĞİTİM SÖZLÜĞÜ

ISBN 978-975-6802-38-3

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

1. Baskı: Şubat 2001

5. Baskı: Kasım 2012

Dizgi-Grafik Tasarım: Selcan Arslan

Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı

Baskı: Tarcan Matbaası

(Ankara-0312-384 34 35)

Yayınevi Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 25744

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

E-ileti: pegem@pegem.net

ÖZCAN DEMİREL

Özcan DEMİREL, 26 Mayıs 1943 yılında Adapazarı-Sapanca'da doğmuş, 1960'da Arifiye İlköğretmen okulundan mezun olmuş ve bir öğretim yılı Anadolu'nun bir köyünde ilkokul öğretmenliği yapmıştır. 1964 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce bölümünü bitirmiş ve 1964-1966 yılları arasında Malatya Ticaret Lisesinde, 1968-1970 yılları arasında Tekirdağ Ticaret Lisesinde, 1971-1974 yılları arasında da Ankara Ticaret Lisesinde İngilizce öğretmeni ve müdür yardımcısı olarak çalışmıştır. 1974 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne İngilizce öğretim görevlisi olarak girmiş ve aynı üniversitenin Mezuniyet Sonrası Eğitimi Fakültesi'nde eğitim alanında lisans çalışması yapmış, 1975 yılında Bilim Uzmanlığı, 1979'da da Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesinden Doktora derecesi almıştır.

Hacettepe Üniversitesi'nde 1983'de doçentlik, 1989'da da profesörlük ünvanını alan Özcan Demirel, aynı üniversitenin Eğitim Fakültesinde Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Başkanı ve Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı olarak görev yapmıştır.

İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yabancı dil öğretimi ve program geliştirme konularında bilimsel çalışma ve incelemeler yapan Özcan Demirel'in yayınlanmış 150'ye yakın makale ve bildirisi ile 30 kitabı bulunmaktadır. Şu ana kadar 53 yüksek lisans, 51 doktora olmak üzere toplam 104 tezin danışmanlığını yapmıştır.

1992-1997 yılları arasında YÖK Dünya Bankası öğretmen yetiştirme Projesinde yönetim kurulu üyesi; 1996-1997 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı Dünya Bankası projesinde program geliştirme uzmanı, 2000-2002 yılları arasında MEDA Temel Eğitime Destek projesinde proje eşbaşkanı olarak çalışmıştır. 1995-2007 yılları arasında da Milli Eğitim Bakanlığı adına Avrupa Konseyi Dil Politikaları Bölümünde Türkiye delegesi olarak görev almıştır. Şu anda BASOPED - Balkan Ülkeleri Eğitimciler Derneğinin onursal başkanlığını ve EPO-DER, Eğitim Programları ve Öğretim Derneğinin Genel Başkanlığını yürütmektedir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
İçindekiler	vii

TÜRKÇE-İNGİLİZCE (ss.1-152)

A	2	N	93
B	12	O	95
C	25	Ö	101
Ç	25	P	113
D	30	R	117
E	44	S	120
F	57	Ş	117
G	59	T	130
H	67	U	138
I	70	Ü	138
İ	70	V	143
K	77	Y	145
L	88	Z	154
M	89		

İNGİLİZCE-TÜRKÇE (ss.153-248)

A	157	N	214
B	165	O	216
C	167	P	219
D	178	Q	228
E	184	R	229
F	191	S	233
G	194	T	243
H	197	U	248
I	199	V	249
J	205	W	251
K	206	X	252
L	206	Y	252
M	210	Z	252

KAYNAKÇA	253
----------------	-----

TÜRKÇE - İNGİLİZCE

A

- abaküs** abacus. *Sayı boncuğu. Hesap düzeneği.*
- abece (harf) yöntemi:** alphabet method. *Bir dilin seslerinin kavranmasına dayalı öğretim yöntemi.*
- abece** [alphabet]: *Alfabe. Sesleri karşılayan harflerin belirli bir sıraya göre dizilmiş bütünü.*
- açık davranış:** overt behaviour.
- açık düşünceli, geniş düşünceli:** broad-minded.
- açık eğitim:** open education. *Öğrenim görmek isteyen herkese, öğrenci gereksinimlerine, zamana, yönetime ve içeriğe açıklık anlamı ifade eden bir kavram.*
- açık fikirlilik:** open-mindedness.
- açık gruplar:** open groups.
- açık hava eğitimi** open-air education
- açık hava etkinlikleri:** open-air activities, play-ground activities.
- açık hava etkinlikleri, ders dışı etkinlikler** out-door activities
- açık hava okulu:** open air school.
- açık hava öğretimi:** open air instruction.
- açık ilköğretim okulu:** open primary education school.

Daha önce ilkokuldan mezun olan ancak herhangi bir nedenle ortaokula devam edememiş yurttaşlara yönelik olarak uzaktan öğretim ile ilköğretimi tamamlama olanağı sağlayan kurum.

- açıkoturum:** panel discussion, platform discussion, open discussion.
- açık öğrenme düzeni** open learning system
- açık öğretim** open education
- açık uçlu:** open-ended.
- açık uçlu öğrenme:** open-ended learning. *Pratik ve bireysel deneyimlerin merkeze alındığı ve sınırlı öğrenci kontrolünün bulunduğu bağlamlarda oluşan davranış değiştirme süreci.*
- açık uçlu sorular:** open-ended questions, open-ended items.
- açık üniversite:** open university. *Basılı materyallerle öğretimi, yayın yoluyla öğretimi ve yüzyüze öğretimi bir uzaktan öğretim sistemi olarak özerk bir üniversite yapısı içerisinde işlevsel yönden bütünleştiren bir uygulama ya da yükseköğretim kurumu.*

açıklama yöntemi: explanation method.
açıklayıcı: expressive.
aday, sınava girenler candidate
aday öğrenci: student candidate.
aday öğretmen: student-teacher, prospective-teacher, teacher candidate.
adaylık eğitimi: probationary training.
adresleme protokolü (AP): IP.
Bir internet protokolü.
İnternette kullanılan bir çeşit adresleme.
aferin: well-done.
ağaç işleri: woodwork.
ağır işiten: hard of hearing.
ağırlıklı ortalama: weighted average.
ağırlıklı puan: weighted score.
ağ, şebeke, ölçek: grid
ahlak: ethics, moral.
Bireyin doğru ile yanlış ayırt edebilmesini sağlayan ilkeler ve değerler bütünü.
ahlak eğitimi: moral education.
ahlak gelişimi: moral development.
ahlak kavramları: ethical concepts.
ahlak olgunluğu: moral maturity.
ahlaka ait: moral.
ahlakçı: moralist.
ahlakçılık: moralism.
ahlak öğretimi ethical instruction
aile: family.

aile benzerlikleri: family resemblance.
aile danışması: family counselling.
aile eğitimi: family education.
aile ilişkileri: family relations.
ait olma: belonging.
ait olma duygusu: sense of belonging.
akademi: academy.
akademik: scholastic, academic.
akademik başarı: academic success, academic achievement, academic attainment.
Belirli bir programın sonucunda öğrencinin program hedeflerine ilişkin gösterdiği yeterlilik düzeyi.
akademik benlik kavramı,
akademik benlik tasarımı: academic self-concept.
1) Bireyin akademik yönünün ağırlıkta olduğu bir işte başarılı olacağına inanma ve kendine güven derecesi. 2) Kişinin hangi özel ya da genel alana yeteneği olduğunun farkında olması.
akademik derece: academic degree.
akademik hazırlık: academic preparation.
akademik kurul: academic board.

İNGİLİZCE - TÜRKÇE

A

A Common European Framework of Reference for Languages:

Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni.

abacus: abacus.

ability: yetenek.

ability group: yetenek grubu.

ability grouping: yetenek gruplaması.

ability of understand instruction: öğretimden yararlanma yeteneği.

ability test: yetenek testi.

absent-minded teacher: dalgın öğretmen

absent-mindedness: dalgınlık

abused child: hırpalanan çocuk

abnormal, exceptional: olağandışı.

abnormal child, exceptional child: olağandışı çocuk.

absolute threshold: mutlak eşik.

absolute: mutlak.

abstract: öz, soyut.

abstract ability: soyut yetenek.

abstract concept: soyut kavram.

abstract intelligence: soyut zeka.

abstract learning: soyut öğrenme.

abstract reasoning: soyut usavurma.

abstraction: soyutlama.

academic achievement: akademik başarı.

academic aptitude: akademik yeteneklik, yetenek

academic attainment: akademik başarı.

academic board: akademik kurul.

academic degree: akademik derece.

academic freedom: akademik özgürlük.

academic intelligence: akademik zeka.

academic learning time: akademik öğrenme zamanı.

academic autonomy: akademik özerklik.

academic preparation: akademik hazırlık.

academic self-concept: akademik benlik kavramı, akademik benlik tasarımı.

academic success: akademik başarı.

academic staff: akademik personel.

academic year: öğretim yılı, akademik yıl.

academic: akademik.

academy of economics and commercial sciences: iktisadi ve ticari bilimler akademisi.

Academy of fine arts: Güzel

Sanatlar Akademi

accent: vurgu

academy: akademi.

accredited school: denkliği

tanınmış okul

accelerated education:

hızlandırılmış eğitim.

acceleration: hızlandırma.

accent: aksan.

accentuation: gözünde büyütme.

acceptance: kabul.

access: erişim.

accidental error: rastlantısal hata.

accidental: rastlantısal.

accomodation: uyumsuzluk.

accreditation: denklik belgesi.

acculturation: kültürleşme.

accustoming: yetiştirim

achievement assessment: başarı

değerlendirmesi

achievement tests: başarı testleri,

erişi testleri.

achievement level: erişim düzeyi.

achievement drive: başarı güdüsü.

achievement need: başarı

gereksinimi.

achievement: başarı.

achromatopsia: renk körlüğü.

acquire: edinmek, kazanmak.

acquired: edinilmiş, kazanılmış.

acquirement: kazanım, kazanç,

kazantı.

acquisition: edinim, kazanç.

active pedagogy: iş pedagojisi, iş eğitimi

active teaching methods: etkin öğretim yöntemleri

action: eylem.

action oriented approach: eylem odaklı yaklaşım

action research: eylem araştırması.

activate: harekete geçirmek.

activation pattern: etkinlik (aktivasyon) örüntüsü.

active learning: etkin öğrenme.

active method: etkin yöntem.

active school: etkin okul.

active teaching: etkin öğretme.

activism: etkililik.

activity: etkinlik.

activity structure: etkinlik yapısı.

actuality principle: güncellik ilkesi.

actualization: gerçekleştirme, gerçekleştirme.

acoustic method: işitsel, akustik yöntem

acoustically handicapped: işitsel engelliler

adaptation: uyum.

adaptation to reality: gerçeğe uyum

additional course: ek ders

addiction: tutkunluk.

adequacy: yeterlik.

adequate: yeterli.

adequate sample: uygun örnek.

adequate stimulus: uygun uyarıcı.

adjust: uyum sağlamak.